

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางนัยนา ศิริมานะกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0670-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROBLEMS AND GUIDELINES FOR SOLVING PROBLEMS OF ENGLISH
CURRICULUM IMPLEMENTATION IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

Mrs.Naiyana Sirimanakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

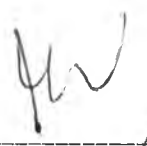
Academic Year 2000

ISBN 974-13-0760-9

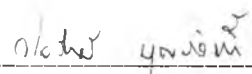
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย นางนัยนา ศิริมานะกุล
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

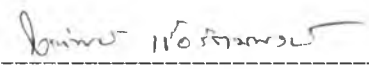

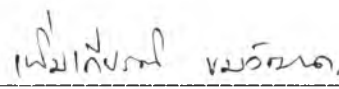
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณะบดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

นัยนา ศิริมานะกุล : ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (PROBLEMS AND GUIDELINES FOR
SOLVING PROBLEMS OF ENGLISH CURRICULUM IMPLEMENTATION IN SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK
METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 227 หน้า.
ISBN 974-13-0670-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยม
ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ
และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านขาดงบประมาณในการจัดหา
บุคลากรภายนอกมาช่วยสอน แก้ไขโดยประชาสัมพันธ์ขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ปัญหาครูมีการรับผิดชอบทั้งงานสอนและ
งานพิเศษมาก แก้ไขโดยจัดให้ครูภาษาอังกฤษทำงานพิเศษบ้างแต่ไม่ใช่หัวหน้างาน ปัญหาการกระจายคาบสอนแต่ละวันไม่ตรงใจ
ผู้สอนและมีคาบสอนต่อเนื่องกันมากไม่มีเวลาพัก แก้ไขโดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดตารางสอนพยายามจัดตารางของสอนของครู
แต่ละคนให้เหมาะสมที่สุด ปัญหาโรงเรียนไม่ได้จัดทำวัสดุหลักสูตรไว้บริการแก่ครูผู้สอน แก้ไขโดยให้บุคลากรในหมวดวิชา
รับผิดชอบดูแลในการจัดทำวัสดุเอง ปัญหาขนาดห้องเรียนไม่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน แก้ไขโดยใช้อาคารเอนกประสงค์จัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด แก้ไขโดยใช้งบประมาณในแต่ละปีที่ได้พัฒนางาน
เป็นเรื่องๆไปให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ปัญหาเอกสาร สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้นักเรียนค้นคว้าไม่เพียงพอ แก้ไขโดยจัดทำ
โครงการเสนอขอของงบประมาณในการจัดซื้อ ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศแบบต่างๆ แก้ไขโดย
ส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในหน่วยงานที่ศึกษานิเทศก์จัด ปัญหาไม่ได้วางแผนในการประเมินผลการดำเนินการใช้หลักสูตร
อย่างชัดเจน แก้ไขโดยศึกษาการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรจากกรมวิชาการ ปัญหาครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการ
ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร แก้ไขโดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจงเรื่องการใช้หลักสูตรแก่นักเรียนในชั้นที่ตนสอน

ในด้านการสอนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาคูสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสอบเข้ามหาวิทยาลัย
มากกว่ามุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร แก้ไขโดยครูผู้สอนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องทั้งมุ่งเน้นเข้า
มหาวิทยาลัยและเพื่อการสื่อสาร ปัญหาครูผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอนอย่างเพียงพอ แก้ไขโดยจัดทำแผนการสอนใน
ช่วงปิดภาคเรียนหรือทำนอกเวลาเรียน ปัญหานักเรียนไม่ทำงานที่มอบให้ แก้ไขโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม
ปัญหาไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ แก้ไขโดยครูใช้ของจริงหรือสิ่งที่เห็นจริงในชีวิตประจำวันเป็นสื่อในการเรียนการสอน ปัญหาครูขาด
ความรู้และทักษะในการใช้สื่อ แก้ไขโดยให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการใช้สื่อประเภทต่างๆ ปัญหานักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ
ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แก้ไขโดยครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยมอบงานที่ได้รับผิดชอบแล้วให้คะแนน ปัญหาครู
มีงานมากไม่มีเวลาสอนซ่อมเสริม แก้ไขโดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อนและใช้แบบเรียนสำเร็จรูป ปัญหาเอกสาร
สำหรับศึกษา ค้นคว้า ที่เกี่ยวกับกรวัดและประเมินผลมีไม่เพียงพอ แก้ไขโดยขอเอกสารและคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
จากกรมวิชาการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต ณัฐพร ศิริมานะกุล

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

4283733327 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : GUIDELINES / SOLVING PROBLEMS / ENGLISH CURRICULUM IMPLEMENTATION/
SECONDARY SCHOOLS

NAIYANA SIRIMANAKUL: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR SOLVING PROBLEMS OF ENGLISH CURRICULUM IMPLEMENTATION IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS.

THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 227 pp. ISBN 974-13-0670-9

The purpose of this research was to study the problems and guidelines for solving problems of English curriculum implementation in secondary schools under the Department of General Education, Bangkok Metropolis. Data were collected from assistant administrators, heads of English subjects and English teachers for 96 persons. The research instruments were structured interview forms. Data were analyzed by means of frequency and percentage.

The results revealed that problems about curriculum service and administration were as follow: Most of the schools did not have sufficient budget to employ external personnel to provide teaching while the public relations work had been undertaken to arrange an assistance from parents. The teachers were responsible for both teaching and special works so English teachers were allowed to do the special work but not as a unit chief. The daily teachers did not satisfy teaching schedule arrangement and teaching load so the person responsible for teaching schedule was asked to properly arrange the teaching schedule for each teacher. The teaching supplies were not provided to serve the teachers so the personnel in the responsible department were assigned to handle their own supplies. The classroom size did not fit the number of students so the multi-purpose building had been used to provide the teaching activities. No support was provided by the supervision agency so the annual budget allocated was used to spend in certain matters for the maximum benefits. Inadequate documents, media and supplies were available for the students so the procurement budget was prepared. Personnel were not well understanding and competent in principles and communication techniques so teachers were sent to the training workshop arranged by the supervisory unit. The evaluation of the curriculum implementation was not clearly planned so the teachers studied it from documents arranged by Department of Educational Techniques. Besides, the teachers did not participate in the public relations work on the curriculum so the teachers were requested to clarify the curriculum to the students in their own classes.

There were several problems on teaching. Most of the schools had English teaching with focus on English for Entrance Examination rather than the communication capability so the teachers were requested to modify the teaching activities to satisfy the need for Entrance Examination and the communication capability. The teachers did not have enough time to prepare the lesson plan so it was assigned to do during summer or beyond the teaching period. The students did not work on the assignment so they were assigned to undertake the assignment in pair or in group. There was no time to produce the media so the teachers were asked to use the actual or real item found in daily life to support the teaching. Teachers also had little understanding and skills to use the media so they were sent to the training courses on utilization of various media. The students did not cooperate in the extra-curriculum through the scores assigned to work. In addition, the teachers had a lot of work until they had no time to do the remedial teaching for students so the outstanding students were asked to help the weak students and the comprehensive textbooks were employed. There were not sufficient documents on measurement and evaluation so they were requested from the Department of Educational Techniques.

Department Educational Administration
Field of Study Supervision and Curriculum Development
Academic year 2000

Student's signature Naiana Sirimanakul
Advisor's signature Jaitip Chuaratanaphong
Co-advisor's signature _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีมาโดยตลอด รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่า เพื่อทำการตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนภาษาอังกฤษทุกท่าน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

กราบนำสการขอพระคุณพระธรรมกิตติมุนี ท่านเจ้าคณะจังหวัดนนทบุรี เจ้าอาวาสวัดเฉลิมพระเกียรติ และพระอาจารย์อริยวงโส วัดอริยวงศ์โพธิญาณวนาราม จ.บุรีรัมย์ ที่สอนหลักธรรมและข้อคิดต่างๆ ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งญาติพี่น้องและเพื่อนๆทุกท่าน ขอขอบพระคุณอาจารย์บุญยิ่ง ทองภักดี และคณะครูอาจารย์โรงเรียน วัดบวรมงคลทุกท่าน เพื่อนนิสิตภาควิชาบริหารการศึกษา และสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร รุ่น 37 ที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้กำลังใจโดยตลอด

กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง แต่ครูอาจารย์ทุกท่านผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้เขียนเอกสารตำราต่างๆที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา คุณจิระชัย วงษ์ราช และคุณไพฑูรย์ ศิริมานะกุล ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา หากงานวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อการศึกษา ขอมอบความดีนี้ให้แก่ทุกท่านที่กล่าวมา

นัยนา ศิริมานะกุล

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.6	การจัดสอนซ่อมเสริม 47
2.3.7	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 50
2.4	บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 53
2.5	หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ใน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) 58
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 61
3.	วิธีดำเนินการวิจัย
3.1	กลุ่มตัวอย่าง 65
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 66
3.3	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 66
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล 66
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล 67
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิจัย 67
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ 68
ตอนที่ 2	ข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารและบริการหลักสูตรภาษาอังกฤษ-ของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ 78
ตอนที่ 3	ข้อมูลเกี่ยวกับงานสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 124
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
5.1	สรุปผลการวิจัย 169
5.2	อภิปรายผลการวิจัย 188
5.3	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 199
รายการอ้างอิง	 200
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	 206
ภาคผนวก ข	 208
ภาคผนวก ค	 210
ภาคผนวก ง	 215
ประวัติผู้เขียน	 227

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและคำร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ _____	67
2 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ _____	69
3 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของครูหัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ _____	72
4 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ _____	74
5 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการเตรียมบุคลากร ในโรงเรียน _____	79
6 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดครูเข้าสอน _____	83
7 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดตารางสอน _____	87
8 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดบริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน _____	92
9 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอาคารสถานที่ _____	97
10 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านงบประมาณ _____	103
11 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการห้องสมุด _____	106
12 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการนิเทศติดตาม _____	112
13 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประเมินผลการใช้หลักสูตร _____	116
14 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร _____	119
15 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ และการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น _____	125
16 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดทำแผนการสอน _____	131
17 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน _____	136
18 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน _____	144
19 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน _____	149
20 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร _____	153
21 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดสอนซ่อมเสริม _____	161
22 จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับการปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน _____	164